

Paragraf 146

Ärendenummer KS2024/843

Överenskommelse kring upphandling i enlighet med strategisk drivmedelsprioritering i Uppsala län samt Riktlinje för fordon- och drivmedelskrav i upphandling

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. ingå i "Överenskommelse kring upphandling i enlighet med en strategisk drivmedelsprioritering i Uppsala län",
2. delegera till kommunstyrelsens ordförande, Peter Book (M) att bestämma vem som ska underteckna "Överenskommelse kring upphandling i enlighet med en strategisk drivmedelsprioritering i Uppsala län",
3. beslutspunkterna 1 och 2 ovan gäller under förutsättning att kommunfullmäktige antar riktlinjen för fordon- och drivmedelskrav i upphandling.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta "Riktlinje för fordon- och drivmedelskrav i upphandling", enligt förslag daterat den 30 september 2025.

Beskrivning av ärendet

Enköpings kommun har målsättning om klimatneutralitet till 2030 och sedan 2019 deltar Enköpings kommun i Viable Cities, det nationella innovationsprogrammet för klimatneutrala städer. I kommunens Klimatkontrakt 2030, version 2024, finns åtaganden om Hållbara transporter

och färdssätt, där kommunen beskriver att ” *Vi fokuserar på att minska utsläppen från inrikes transporter genom elektrifiering av fordonsflottan*”.

Utifrån kommunens analys av klimatutsläpp så är transporter den största utsläppskällan av klimatpåverkande gaser i Enköpings kommun som geografiskt område. Av kommunkoncernen klimatutsläpp står transporter för 11 % av klimatutsläppen. Av inköpt drivmedel till kommunens fordon 2023 utgjordes 56,4% av fossilt bränsle och 43,6% av fossilfritt bränsle. För att nå Enköpings mål om klimatneutralitet behöver kommunen minska utsläppen från transporter. Under 2024 och 2025 har en remissversion av ”Klimatstrategi 2030” för Enköpings kommun tagits fram och förslag på Klimatstrategi 2030 kommer läggas fram för beslut under slutet av 2025. I förslaget finns övergripande klimatmål samt utvecklingsområden för att nå klimatmål. I förslag på Klimatstrategi behandlas omställningen av kommunens fordonsflotta, och riktlinjen syftar till att beakta miljö- och klimatkrav i upphandlingar av fordon- och drivmedel. Genom att ställa förhöjda klimatkrav i upphandlingar, som innefattar transporter, kan kommunen minska klimatpåverkande utsläpp. Beredskapsfrågan är också central i vid val av fordon och drivmedel.

Inom samverkan med Uppsala läns miljö- och klimatråd har förslag om en regional strategisk drivmedelsöverenskommelse vid upphandling av egna fordon samt miljökrav i upphandlingar av transportintensiva varor och tjänster tagits fram. Syftet med överenskommelsen är att förbättra förutsättningarna för att nå lokala och regionala klimatmål samt att bidra till den regionala utvecklingen. En långsiktig tydlighet i vad länets offentliga aktörer kommer att efterfråga skapar gynnsamma förutsättningar för näringslivsaktörer att investera i ny fordonsteknik och tank- och laddinfrastruktur för förnybara drivmedel. För att kunna nå kommunens klimatmål samt för att kunna gå med i drivmedelsöverenskommelsen har ”Riktlinje för upphandlingskrav av fordon och bränslen” tagits fram.

Yrkande

Ordföranden meddelar att förslag till beslut är:

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. ingå i "Överenskommelse kring upphandling i enlighet med en strategisk drivmedelsprioritering i Uppsala län",
2. delegera till kommunstyrelsens ordförande, Peter Book (M) att bestämma vem som ska underteckna "Överenskommelse kring upphandling i enlighet med en strategisk drivmedelsprioritering i Uppsala län",
3. beslutspunkterna 1 och 2 ovan gäller under förutsättning att kommunfullmäktige antar riktlinjen för fordon- och drivmedelskrav i upphandling.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att:

1. anta "Riktlinje för fordon- och drivmedelskrav i upphandling", enligt förslag daterat den 30 september 2025.

Beslutsgång

Ordföranden frågar utskottet om liggande förslag kan bli utskottets förslag och finner så.

Särskilda yttranden

Kristjan Valdimarsson (SD) lämnar ett särskilt yttrande:

"Sverigedemokraterna Enköping ser behovet av att minska transportsektorns klimatpåverkan och är i grunden positiva till teknikutveckling och kostnadseffektiva klimatanpassningar. Samtidigt vill vi betona vikten av en balanserad och pragmatisk hållning till krav på fordon och drivmedel i kommunens verksamhet. Vi vill särskilt lyfta fram att kommunen ska väga klimatmålen mot servicegrad, ekonomi och beredskapsaspekter. Det är avgörande att införandet av nya drivmedels och fordonskrav inte leder till kraftigt ökade kostnader och minskad mobilitet för kommunens verksamheter eller utgör ett hinder för mindre leverantörer att delta i upphandlingar. Kommunens fordonsflotta måste vara ändamålsenlig. Leverera samhällsnytta och klara av Enköpings växande behov av service i hela kommunen. Om kommunen inför mycket strikta krav på exempelvis eldrift, vätgas- eller biogasfordon vid upphandlingar och leveranser kan det innebära att endast större eller specialiserade aktörer klarar att delta och

lämna anbud. Med följd att konkurrensen minskar och lokala jobb samt företag hotas. I förlängningen kan det minska valfriheten driva upp kostnader och försämra utvecklingsmöjligheterna i Enköpings näringsliv. Framför allt inom landsbygd och hantverkssektorn där omställningstakten ofta är långsammare och investeringarna slår hårdare mot små aktörer."

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, 2025-09-30
- Överenskommelse kring upphandling i enlighet med en strategisk drivmedelsprioritering i Uppsala län, 2024-12-13
- Sammanfattning, inkomna remissvar och bedömning av dessa, daterad 2025-09-28
- Förslag, Riktlinje för upphandlingskrav av fordon- och drivmedel, reviderad daterad 2025-09-30
- Protokollsutdrag, Kommunstyrelsen (2025-05-06 KS §121)
- Yttrande, riktlinje för fordons- och drivmedelskrav i upphandling, Miljö- och byggnadsnämnden, 2025-06-02
- Protokollsutdrag, Miljö- och byggnadsnämnden (2025-06-13 MBN §109)
- Remissvar – Riktlinje för fordons- och drivmedelskrav i upphandling Valnämnden (2025-09-15 §31)
- Protokollsutdrag, Valnämnden (2025-09-15 VALN §31)
- Protokollsutdrag, Utbildningsnämnden (2025-09-17 UN §138)
- Teknisk och serviceförvaltningens remissvar Riktlinje för fordons- och drivmedelskrav i upphandling, 2025-08-28
- Protokollsutdrag, Tekniska nämnden (2025-09-25 TN §150)
- Svar på remiss Riktlinje för fordons- och drivmedelskrav i upphandling, Ena Energi AB, 2026-06-16
- Protokollsutdrag, styrelsesammantrade-2025-06-16-signed.pdf
- Svar på remiss "Riktlinje för fordons- och drivmedelskrav i upphandling", EHB, 2026-06-18. KS 2025/202
- Protokollsutdrag, Upplevelsenämnden (2025-09-25 UPN § 83)
- Remissvar "Riktlinje fordons- och drivmedelskrav i upphandling" UPN
- Protokollsutdrag, Socialnämnden (2025-09-25 SN § 139)

- Protokollsutdrag, Vård- och omsorgsnämnden (2025-09-24 VON §157)
- Yttrande, Svar på remiss av riktlinjer för fordons- och drivmedelskrav i upphandling, VON

Sändlista

Beslutet skickas till:

-